Church-Turing These Een nieuw paradijs

Pieter van Engelen

Radboud Universiteit Nijmegen

03-06-2022

De tijd

De protagonisten

De situatie

Entscheidungsproblem Berekenbaarheidsmodellen De kracht van berekenbaarheid

De these

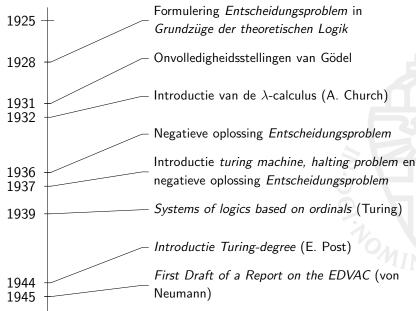
Huidige stand van zaken

Hypercomputation Quantum computing

Radboud Universiteit Nijmegen

De These

Every effectively calculable function is computable

Church (1936), Turing (1937)

De protagonisten

Alonzo Church (1903 - 1995) Princeton University, USA

- Logicus, wiskundige
- Van 1936 tot 1979 redacteur van Journal of Symbolic Logic
- 'Bedenker' van de λ -calculus
- Eerste-orde predicaat-logica is onbeslisbaar
- Peano-arithmetiek is onbeslisbaar

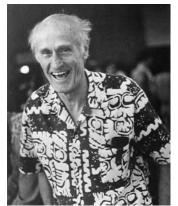
De protagonisten

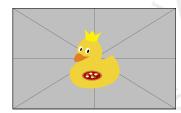
Alan Turing (1912 - 1954) Cambridge & Manchester

- Grondlegger van
 - Informatica
 - Artificiële intelligentie
 - Morphogenetica
- Legendarisch codebreaker
- Marathonloper

De protagonisten

Stephen Kleene (1909-1994)

??? (1897 - 1954)

Das Entscheidungsproblem

De λ -calculus

Recursietheorie

Turing machines

De equivalentie

$$\lambda - {\sf definieerbaar} \overset{({\sf Turing } \ 1937)}{\Longrightarrow} {\sf Turing } \ {\sf berekenbaar}$$

Turing berekenbaar
$$\stackrel{\text{(Turing 1937)}}{\Longrightarrow} \mu$$
 — recursief

$$\mu - \mathsf{recursief} \overset{(\mathsf{Kleene} \ 1936)}{\Longrightarrow} \lambda - \mathsf{definieerbaar}$$

Halting Problem

Universaliteits principe

De These

Every effectively calculable function is computable

Church (1936), Turing (1937)

Hypercomputation

Quantum computing

